

Jutlus Nõos P, 03.12.17 kell 11.00, I advent

Lektsioonid: Js 49:8–10; Lk 19:28–40

Pihikõne: Lk 1:78j

Jutlus: Ilm 3:20–22

Laulud: 2 (1–3); 3 (1–4, 5); 85 (1–3); 86 (1–4)

Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan. Kui keegi kuuleb mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning söön õhtust temaga ja tema minuga. Kes võidab, sellel ma lasen istuda koos minuga mu troonile, nagu minagi olen võitnud ning istunud oma Isaga tema troonile. Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele!

Mt 28:20 ütleb Jeesus jüngerile: „Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni.” Kuidas aga Jeesus siis jüngerite juures on?

Mt 18:20 ütleb Jeesus neile: „Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen mina nende keskel.” Niisiis on Jeesus koos Jeesuse nimel palvetajatega. Just seepärast on nii hinnatav ja efektiivne ühine eestpalve millegi või kellegi eest.

Kindlasti on Jeesus koos usklikega ka armulaua. Kui me võtame armulaual vastu leiba, ja usume, et see on Kristuse ihu, ning veini, ja usume, et see on Kristuse veri, siis oleme ju otseses osaduses Kristusega.

Kuid tänane kirjakoht pakub meile veel ühe viisi, kuidas Ülestõusnud Kristus on koos usklikega. Nimel ta seisab uskliku südameukse taga ja koputab.

Pole midagi teha, seda kirjakohta lugedes tuleb ikka ja alati meelde William Holman Hunti kuulud maal „Maailma valgus“ (maalitud sellesama kirjakohta ajal 1851–1853), millel kujutatakse Jeesust ühele väänkasvudega kaetud uksele koputama. Kunstnik on oma maalil rõhutanud seda, et uks polegi väljastpoolt avatav: kusagil pole näha linki. Seega saab Jeesuse sisse lasta ainult seesolija ise, saab sisse lasta see, kelle südameuksele Jeesus koputab.

Võib tekkida küsimus, kelle südameuksele siis Jeesus tegelikult koputab? Kas ainult usklike südameuksele või ka teiste, mitteusklike südameuksele?

Ma arvan, et Jeesus koputab kõigi inimeste südameuksele. Mõni inimene saab kohe aru, kes see on, kes koputab. Võib-olla on see mingi eriline viis koputada, millest Jeesuse kohe ära tunneb?

Kuid kui Jeesust koputusest ära ei tunta, siis ta hüüab vaikselt, lootuses, et inimene, kes koputusele ei reageerinud, kuuleb häält ja tunneb Jeesuse siiski ära.

Kui aga Jeesust ka tema häält kuuldes sisse ei lasta, siis on selge, et inimene, kelle südameuksele koputatakse, ei armasta Jeesust. Sest kui ta armastaks, siis laseks ta ju oma armastatu kohe sisse! Nii nagu Ül 5:2 öeldakse: „Ma uinusin, aga mu süda oli ärkvel. Kuule! Mu kallim koputab: „Ava mulle, mu õeke, mu kullake, mu tuvike, mu süütuke! Sest mu pea on täis kastet, täis ööpiisku mu kiharad.”

Kas olete kunagi Jeesuse koputust ja tema vaikset häält kuulnud? Võib-olla näiteks siis, kui teid on vallanud väsimus või pime viha millegi või kellegi vastu, kuid siis tuleb teile järsku meelde Jeesus või Jumal või Püha Vaim. Ja järsku läheb maailm otsekui valgemaks, mingi koorem langeb südamele ära. Ja mõtlematu tegu jääb tegemata. Või siis tuleb pähe mõte, kuidas juba tehtud mõtlematu tegu saab heaks teha: tavaliselt ligimesega ära leppides.

Küllap on need hetked, mil Jeesuse koputust ja häält on kuulda võetud. Kuid tihti ei võta me Jeesuse koputust ega häält kuulda, sest meie süda on parasjagu kõva ja kale. Sellistel hetkedel me ei armasta Jumalat, poeme tema eest peitu ja topime kõrvad kinni, et teda mitte kuulda.

Maailmas on palju halastamatust ja kurjust, mis tulebki ju sellest, et inimsüda ei kuule või ei taha kuulda Jeesuse koputust ja häält. Kristuse kiriku ülesanne on aga tutvustada inimestele, kõigile rahvastele Jeesuse viisi koputada ja Jeesuse häält, et nad tunneksid Jeesuse ära, kui ta juhtub koputama. See on suur missioon või misjon. Selline Jeesuse koputuse ja hääle tutvustamine ongi evangeeliumi kuulutamine, inimestele teatamine, et Jumal on halastav ja armastav, inimestele usu, lootuse ja armastuse kinkimine.

Ent mis siis juhtub, kui keegi Jeesuse häält kuuleb ja avab oma südameukse? Jeesus ütleb, et siis ta tuleb inimese südamesse ja sööb koos temaga õhtust.

Siin on, tõtt-öelda, kange kiusatus siduda asi armulauaga, sest Ilm autor kasutab siin tegusõna δειπνέω 'õhtust sööma', mis esineb UT-s vaid 4 korda ja kaks korda neist armulaua seadmise kirjelduses Lk 22:20 ja 1Kr 11:25. Selle kiusatuse vältimiseks on aga rõhutatud, et siin on tegu ikkagi üksikisikuga, mitte kogudusega, kes armulauda vastu võtab. Ja seetõttu võiks see kujund koos söömisest olla inimese ja Jeesuse vahetu läheduse märk. Jeesuse lähedus on siin oma vahetuse poolest võrreldav armulauaga, kuid võib-olla siiski mitte armulaua tähenduses.

Tähelepanu äratav siin veel ka Issanda väljend „söön õhtust temaga ja tema minuga“. See, et Kristus tahab inimesega õhtust süüa, on arusaadav, sest Jumal armastab oma loodut – ega ta muidu poleks oma Poega ohverdanud inimkonna pattude eest.

Kuid see, et ka inimene tahab õhtust süüa koos Kristusega, on midagi erilist. Loomupäraselt ju inimene Jumalaga koos olla ei taha, sest peab ennast liiga patuseks ja tahab oma patust elu tähelepanumatult edasi elada (meenutagem kasvõi Peetruse reaktsiooni Lk 5:8 pärast esimest kohtumisi Jeesusega Galilea järve ääres: „Mine minu juurest ära, Issand, sest ma olen patune mees!“). Jumala tähelepanu häirib teda.

Kuid kui inimene saab Vaimu läbi armastuse Kristuse vastu, siis ta tahab temaga koos süüa, tahab temaga osaduses olla. Ja siis võib tõesti öelda, et inimene usub, on usklik.

Pärast koputuse ja rõõmsa ühise söömaaja mainimist hakkab Issand järsku rääkima teistsuguse tooniga: „Kes võidab, sellel ma lasen istuda koos minuga mu troonile.“ Mismoodi võidab? Mida tähendab siin võitmine?

Võib-olla saame vastuse siitsamast eelmisest peatükist Ilm 2:7, kus võitmist esimest korda mainitakse: „Kellel kõrv on, see kuulgu, mida Vaim ütleb kogudustele: Võitjale ma annan süüa elupuust, mis on Jumala paradiisis.“ Elupuu pole ju midagi muud kui see puu, mille viljast Aadam ja Eeva ilma jäid, kui neid patu pärast Eedeni aiast välja visati. Seega on võitja see, kes suudab oma elus vastu pidada patu pealetungile ja jääda Jeesuse armastajaks. Suudab kuulda Jeesuse koputust oma südameuksele või kuulda Jeesuse häält ja ta sisse lasta. Tahab süüa koos Jeesusega õhtust.

Hästi kirjeldab sedasama võitmisprotsessi apostel Paulus Rm 8:16j, kus ta ütleb: „[Jumala Püha] Vaim tunnistab koos meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed. Kui me oleme aga lapsed, siis oleme ka pärijad, nii Jumala pärijad kui Kristuse kaaspärijad; ning kui me koos temaga kannatame, siis meid ka koos temaga kirgastatakse.“

Võitmine on seega koos Võitja, Kristusega käimine. Omast jõust me pattu võita ei suuda – patt võidab meid alati. Kuid koos Kristusega käies me suudame patu võita ja jõuda lõpuks koguni nii pühasse paika nagu Jumala troon!

Tänase esimese advendipühapäeva kirikukalendri-järgne teema on „Sinu Kuningas tuleb alandlikkuses“. Lugesime altarist tuntud kirjakohta, kus Jeesus ratsutab eesli seljas Jeruusalemma. Tõepoolest, see on alandlik tulek sellise võimsa olendi kohta nagu Jumala Poeg!

Kuid alandlikkus on ju ka see, et Jumal tahab koputada meie patuse südame uksele, tahab meid hüüda ja oodata, kuni me vastame. Ta ei jäta koputamist ja hüüdmist ning võib juhtuda, et me avamegi oma südame ja see alandlik Jeesus tahab meiega koos lauda istuda.

Olgu siis tänane pühapäev meie jaoks tõepoolest Jumala alandlikkuse pühapäev! Tiivustagu see Jumala armastuse mõistmine meid avama oma südameid Jeesusele ning rääkima Jumala alandlikkusest ja armastusest ka teistele inimestele!

Õnnistatud Kristuse tulemise aja algust teile kõigile, kallid sõbrad!

Aamen.